

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34

Foaie culturală-politică. Apare
săptămânal sub conducerea
unui comitet

ABONAMENTUL:

Pe an 100 Lei
Pe 1/2 an 50 Lei
Pe 1/4 an 25 Lei

CE SĂ CETIM

Aceia cari vreau învrăjbirea și desbinarea poporului, folosesc tiparul ca cel mai potrivit mijloc pentru lățirea planurilor lor distrugătoare. Aceștia tipăresc cărți cu învăltoare acoperită de cele mai urâte chipuri, cari în loc să ridice mintea omenească o pun mai jos decât a animalelor. La sate să răspândesc indeosebi cărți cu cuprins religios, care amestecă credința adevărată a bietului om mai tare decât cum a amestecat Dumnezeu limbile la turnul din Babilon. Să răsfoim, așa la întâmplare, o carte de acestea. Vom afla în ea cele mai grele lucruri despre credință de țu-se face părul măciucă, așa: „cel ce va purta cartea aceasta cu sine va fi ferit de apă, glonț și altele. De nu credeți, legați-o de grumazul unui câne și dați cu pușca după el și nu-l ve-ți nimeri.“ Ceva îngrozitor cum să bate joc de credință. Intre cărțile acestea se numără: Vămile văduhului, peatra din cer, călătoria sf. Vineri în iad ș. a. Acestea și „epoca de aur“, „Sâmbăta Domnului“, toate sunt tipărite cu cheltuieli mari de societăți jidovești sau jidovite. Is scrise cu multă șiretenie și șmecherie, însușiri pe cari le folosesc oamenii vicleni de câte ori vreau să seducă.

Cu deosebire acum după unirea neamului, se scriu multe cărți cu scopul de a băga zizanie și desbinare între frați, prin ce dușmanii mai ușor îi pot supune. Toate cărțile de soiul acesta bat ca într-o cetate puternică în credință pentru că ei știu că poporul fără de credință e merit peirei. Astfel de cărți distrugătoare sunt acelea în cari se vorbește despre internaționalism și comunism, bolșevism, socialism și alte mirozenii răsărite după război, care nu urmăresc altceva, decât răzvrătirea popoarelor și întronarea nedreptății. Aceste scrieri sunt împrăștiute cu preț de nimic de oamenii cei mai de jos, de vântură țări. Pilde grăitoare despre urmările rele ale acestor cărți avem în Rusia, unde au ajuns la conducere străinii aduși de vânt. Au alungat pe asupritorii poporului rus pentru ca să-l asuprească ei. Acestea-s urmările internaționalismului, bolșevismului, nihilismului, comunismului, urmări simțite timp mai scurt și în Ungaria.

Să nu cetiți nimic ce v'ar putea otrăvi sufletele, înainte de a nu întreba pe preotul sau învățătorul, sau alt om priceput din sat. Mai cu seamă să cetiți ceiace se ține de ocupațiunea voastră cea mai însemnată. Fetele să citească poezii frumoase de Coșbuc, Vlahuță și alții, apoi poveștile ferme-cătoare ale lui Creangă, Ispirescu, cari sunt cele mai potrivite pentru tinerețe. Să nu vă uitați nici de cărțile cu povește casnice, cum se prepară diferite mâncări, cum se coasă mai măiestrit și alte multe. Mamele să cetească cărți cu sfaturi pentru creșterea copiilor, cel

mai mare lucru căruia la noi i-se dă puțină însemnatate, sau nu i-se dă de loc. Sfaturi de acestea, scrise pe înțelesul tuturor se află în cartea „Ionel“, tipărită de Borgovanu, pe care ar trebui s'o cetească toate mamele. Cu cât mamele și-or crește mai bine copiii, cu atâta se va micșora numărul întemnițaților.

Să cetiți numai acelea cărți religioase care sunt tipărite de autoritățile bisericești românești, iar dintre cele lumești numai acelea care sunt scrise de oameni cunoscători. Când nu știți cine a scris-o, întrebați de oamenii cari sunt în drept să vă lămurească. Feriți-vă de cărți rele, pentru că ele strică nu numai trupul, ci și sufletul. Cei mai mulți hoți și ucigași au căzut în aceste păcate în urma cetitului de cărți demoralizatoare. (S.)

Alegerile comunale

Nu peste mult vor avea loc alegerile comunale și județene. Partidul liberal se pregătește să dea o lovitură de moarte partidelor din opoziție, — național și țărănesc — vrea să-și răsbune, cu orice preț, pentru înfrângerea suferită la alegerile pentru camerele agricole. Dl. Brătianu, acest despot oriental, va consulta și acum voința cetățenilor cam cu aceleași mijloace ca în anul 1922, când s'au furat voturile, s'au bătut oamenii și s'au făptuit atâtea nelegiuri. — Se prea poate, însă, că a mai scăzut și curajul dlui Brătianu, căci lumea s'a cam desmetecit de atunci încoace și cetățenii vor ști lupta cu mai mult curaj și demnitate pentru drepturile și convingerile lor, pe cari nu le vor mai putea înăbuși cu pumnul liberalo-averescanilor. Sperăm, că liberalii nu se vor mai încumeta, de astă dată, să dea o nouă lovitură bunului simț și răbdării îndelungate a acestui popor. Incepe să se cam trezească și Românul, și celce aspirează să conducă această țară, trebuie se simtă că poporul devine tot mai conștient de drepturile și datoritiile sale.

Vom da mai jos câteva lămuriri în legătură cu alegerile comunale și județene, cari vor urma mai curând de cum cred unii.

Printr'un ordin al Ministerului de interne, primarii și notarii au fost îndrumați să întocmească listele de alegători până la 1. Octombrie a. c. Drept de alegător are fiecare cetățean român, care a împlinit vârsta de 21 ani la întocmirea listelor și locuște de cel puțin un an în comuna sau județul unde are să-și dea votul. După ce lis-

tele sunt gata se afișează la primărie, ca fiecare să le poată vedea și controla. Cei cari au fost lăsați afară din liste, deși au împlinit 21 ani, pot face contestație (recurs) la Judecătoria, (la noi se fac la Judecătoria din Reghin) în termen 10 zile dela afișare, cerând înscrierea sa în liste. Poate face recurs și acela, care observă că au fost trecuți în listă oameni de aceia, cari n'au drept de vot. Și anume n'au drept de vot următorii: cei cari n'au împlinit 21 ani, nebunii, cei de sub curatelă, cei cari trăesc din ajutor de binefacere, cei osândiți pentru fapte necurate, trădătorii de țară și cei cari țin case de desfrâu.

Recursurile se vor judeca în termen de 10 zile dela înaintare. Fiindcă recurenții nu vor fi citați la judecarea recursului (termenul de judecată se afișează la Judecătoria) e bine, ca ei să încredințeze un avocat care să urmărească fixarea zilei de judecată. (Acest serviciu avocatul li-l va face fără plată).

Fiindcă alegerile acestea au o foarte mare însemnatate pentru buna chivernisire a gospodăriei comunale și județene, fiecare trebuie să se silească să fie trecut pe liste. Liberalii și codița lor, averescanii, vor face tot ce le stă în putință, ca să fie lăsați afară din liste cât mai mulți, ca astfel să-și poată pune în fruntea comunelor și județelor oameni de-ai lor, slugi plecate, cari să lucre pentru băncile și partidul liberal și nu pentru binele țării.

Faceți-vă, deci, datoria și plecați la luptă demnă sub steagul partidului național. **Jop.**

Sfintirea bisericii din Șerbeni

Duminecă, la 27 Sept. a. c., s'a sfințit nou zidita biserică română unită din Șerbeni. Un, soare cald de toamnă revărsa razele-i calde asupra hainei de mireasă a bisericii și asupra numerosului popor, îmbrăcat și el în haine albe de sărbătoare. Poporul din satele mai apropiate: Cacuciu, Samihaiu, Comori, Urisiile, Chiherile și Beica, a fost de față cu mic și mare. Au fost de față mulți și din satele mai îndepărtate. Din Solovaștru a fost acolo jumătate satul; au fost

mulți din Ibănești, Orsova, Jabești, Teleac, Habic, Nadăș și din alte sate. Au venit cu toții, ca să-și înalțe sufletele și să cinstească pe harnicii credincioși din Șerbeni.

Serviciul divin incheie deja la ora 8. Intelctul și harnicul protopop al Reghinului, dl Ariton M. Popa, asistat de preoții Donescu, Grama, Crainic, Fărcaș, Cioba, Scridon, Radu, Nicoară, V. Fărcaș, a servit actul binecuvântării „Noului Sion“.

Biserica — deși foarte încăpătoare

— n'a putut primi nici măcar a cincina parte din poporul adunat la această măreață serbare.

Dl protopop Ariton Popa a ținut o predică cu un profund înțeles despre rostul bisericii în viața neamului nostru.

După serviciul divin, care durase până la ora 2 p. m., s'a dat o masă comună în curtea harnicului inv. Traian Veșan, luând parte la această masă 145 intelectuali. La masă șirul obișnuiteilor închinării îl deschide păr. protopop Ariton Popa, închinând pentru I. P. S. S., Mitropolitul Dr. Vasile Suci, care se află în drum spre cetatea eternă, Roma. Vorbește apoi, în numele desp. Reghin al „Astrei“ dl dr. Eugen Nicoară, care, în cuvinte pline de însufletire, arată cum în trecutul popoarelor mari, biserica a condus la ajungerea celor trei idealuri capitale: național, moral, cultural. Accentuiază, că noi Românii, după împlinirea idealului național, celelalte două idealuri (cultural și moral) tot numai prin biserică și școală le putem împlini. Vorbesc apoi dd. preoții Grama, D. Fărcaș, Donescu, Andrei Péter (preotul romano-catolic din Gurghiu), V. Nicoară, Bucin, Cioba și harnicul îndrumător al sâtenilor, dl inv. Ioan Suci.

Mâncările și beuturile s'au servit oaspeților gratuit. S'au tăiat 3 boi, 100 oi, sau făcut 8000 colaci.

Cei cari am fost acolo ne-am îndepărtat cu cele mai bune impresii și ne vom reaminti totdeauna această zi frumoasă.

Cinste și dragoste se cuvine celor din Șerbeni pentru jertfa frumoasă ce au adus.

dreni.

Țară agricolă . . .

Suntem o țară în care cea mai mare parte a populației se ocupă cu agricultura și așa aceasta este izvorul de câștig al celei mai numeroase părți a populației.

Dar ce să-i faci, dacă guvernânții noștri — mai ales cei de acum, pe cari îi doare numai de băncile lor — întorc lucrurile totdeauna așa, că la noi grâul și și celelalte bucate sunt relativ, mai scumpe ca în alte țări mai sărace în bucate.

Așa s'a întâmplat și anul acesta. Am avut grâu destul, încât se putea și exporta o mare cantitate. Dar taxele de export erau atât de mari, încât nu se putea vinde grâul pe piețele streine.

Astfel producătorii și consumătorii au ajuns iarăși pe mâna gheșterilor.

Dupăce cea mai mare parte a producătorilor și-a vândut grâul cu prețuri mai mici de cum l-ar fi putut vinde dacă taxele de export erau mai mici. Alții și-au ținut bucatele, nădăduind într-o continuă urcare (ridicare) a prețurilor.

S'A DESCHIS CROITORIA „M. RADU”

specialist în pardesiuri și paltone. - Târgu-Mureș, Piața Regele Ferdinand No. 18.

Se scrie la gazete, că acum taxele de export s'au redus. Astfel negustorii de cereale pot exporta.

Deci vor câștiga negustorii, cari au cumpărat bucatele, când taxele de export erau mai ridicate, bucatele fiind mai eficiente atunci în țară, fiindcă erau în mare cantitate și nu se puteau vinde toate în țară; vor câștiga și aceia, cari încă nu și-au vândut bucatele, fiindcă acum le vor vinde mai scump, fiind taxele de export mai reduse.

Grâul, în mare parte, a trecut dela producător la samsari și fel de fel de gheșeftari cu prețuri destul de reduse (eftin) și acum se reduc și taxele de export, ca acești gheșeftari să poată duce grâul în alte țări. Sufere pagubă și producătorul, și și consumatorul, căci grâul nostru ia acum calea străinătății, iar la primăvară vom aduce grâu din Africa și atunci natural că-l vom plăti cam pipărat.

Mai încolo prețul făinei se va urca mereu, și, val, căși și căși ar vrea să-și albă baremi pâinea cea de toate zilele pe un preț mai mic.

L. Poiană.

Rău Platnici...

Sunt oamenii aceia, cari îți cer bani pe împrumut și apoi așteaptă nene plata pe Sântilie. Îți vin pe cap și le dai hrană, alimente și locuință pe credință, și când ar fi să plătească se duc mâncând pământul. Cată-i cu legea, fă drum și proces și iați în gât o povară întreagă de cheltuieli, că nu-i putea scoate de pe ei nimic. Și e mare rușine lucrul acesta.

Acum o pildă din alegerile trecute. Cine nu-și aduce aminte, că averescanii și-au concentrat o armată întreagă de bătauși, cari au fost găzduiți la oamenii mai cu stare din comună. Acolo au mâncat, beut și petrecut pe sudoarea țăranilor noștri, i-au buimăcit, i-au terorizat, și după ce și-au isprăvit trebușoarele pe aci li e calea. Nu i-a mai văzut pui de om prin ținuturile noastre. Datoriile au rămas—bine înțeles—nepătite.

Acum țăranii păgubași bat drumul de jeaba pela porțile celor câțiva averescani din județ. Nimeni nu vrea să le plătească datoria. Năcazul celor păgubiți și-l poate închipui lesne ori ce om. Atâta noroc, că îi știm cu numele pe toți acei bătauși, strânși din toate colțurile țării de Dl. Goga, cari au stat pe gâtul oamenilor săptămâni de-arândul, fără să plătească.

— Sunt cunoscuți și de țărănimea noastră, care se va feri de dâșii, în viitor ca de foc și jăratec.

drace.

Știri mărunte.

Cu ce se lecuște călbeaza.

În anii din urmă se plâng proprietarii de oi, că le pier oile de călbează. La Universitatea din București s'au făcut experimente cu medicamentul „Distol” și s'a dovedit, că acest medicament vindecă cu siguranță călbeaza la oi și vite mari. Dacă tratamentul se face după regulile prescrise, oile gușate în 5 zile se vindecă de gușe și se fac deplin sănătoase. Oile trebuie curate din vreme, înainte de-a veni iarna. Pentru cură să se folosească „Distol”-ul, care se poate cumpăra la farmacia Victor Mera din Reghin, unde se dau și lămuriri necesare cum trebuie întrebuințat.

Dl Simeon Popescu, dirigintele postei din Reghin, a fost trecut în pensiuie cu ziua de 1 Oct. a. c. Oficiantii dela postă au dat o cină în onoarea fostului lor diriginte, făcându-i cu această ocazie și un frumos cadou.

Partea de mijloc a Japoniei a fost lovită de o nouă mare nenorocire, rupere de nori. Căile ferate total sub apă. Palatul împărațesc întro parte asemenea. Mulți morți.

Duminecă 27 Sept. a. c. a avut loc a București solemnitatea recunoașterii Patriarhiei române de către Patriarhia ecumenică din Constantinopol.

La această solemnitate a luat parte mitropolitul Joachim al Calchedonului și Ghermanos al Sardeonului.

La 11 Oct. a. c. se va comemora la Iași sinodul dela Niceea.

Dnii prof. universitari A. C. Cuza și Șumuleanu vor lua parte la congresul antisemit, ce se va ține la Budapesta.

În sinul partidului liberal sunt mari frecări. Semn că se aproprie sfârșitul guvernării liberale.

Francezii și Spaniolii continuă cu mare succes ofenziva din maroc.

Ziarele aduc știrea, că dl ministru Văitoianu și-ar fi dat dimisia din guvern.

Luni în 12 Oct. se ține la Reghin sinodul de toamnă al preoților români uniți din protopopiatul Reghinului.

Săptămâna trecută a murit în comuna Chinceș. pâr. Vasile Cioloca. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Dl general Berthelot (un vestit general francez) se află în Ardeal la moșia din ținutul Hațegului. Generalul Berthelot a fost în cursul războiului pe frontul român aducând mari servicii României. Este un mare prieten al Românilor. Drept recunoștință neamul românesc i'a dăruit o moșie în ținutul Hațegului, la care Dl general Berthelot vine an de an, ca să petreacă scurtă vreme între Români pe cari îi iubeste mult. Noi trebuie să-i fim recunoscători pentru prețiosul ajutor ce ne-a dat în cursul războiului.

După cum lupul seamănă cu cânele, așa lingușitorul, seducătorul și parazitul iau forma amicului adevărat. Vezi, dar, ca nu cumva în locul cânelui păzitor să primești din neștiință în casa ta pe lupul răpitor.

Nimic mai urât decât avariția, nesățul și fala goală. Nimic mai presus decât mărinimia, bunătatea, oamenia și fapta bună.

(Din manualul lui Epictet. Trad. în rom. de C. Fedeleș)

No. 1192. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică în baza deciziei No. G. 1804-1925. a judecătorei de oc Reghin în favorul reclamantului Dr. Martin Tischler pentru incasarea creanței de 16161 Lei 35 bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 23 Octombrie 1925 orele 2 p. m. la fața locului Reghin unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobilă de casă cai. trăsore în valoare de 101.000 Lei.

În caz de nevoie și sub preț de estimare.

Reghin, la 23 Septembrie 1925

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc

Vite

altoite de 1 și 2 ani la bilioane
Port altoi americane cu rădăcină
3309, 101¹⁴ riparia gloire.

Pomi

roditori de tot felul, în special
pruni pentru uscat.

Cereți Prețul curent

că au venit timpul pt. plantarea de
toamnă. Se vinde en gros și en
detail. Se acceptă reprezentanți
serioși în toate regiunile.

Pepiniera Tôthfalus

Târgu-Mureș

Str. Sft. Gheorghe No. 9.

Cele mai bune și eficiente
cizme și ghete se află la

**Grigore
Moldovan**
cizmar

REGHIN, str. Eminescu No. 1.
Cumpărați și vă convingeți!

„SIRPINOL”-ul

este cel mai bun medicament
în contra boalelor
de plămâni, așa ca tusă, tusă
convulsivă (măgărească),
asthmă și pentru tuberculoză
tici. Se află la

Farmacia lui Victor
Mera în Reghin.

Cărți didactice de curs secundar și
primar, requisite școlare și de birou
se află la

LIBRĂRIA „ARDEALUL”

Tg.-Mureș Piața Regele Ferdinand No. 50.

Telefon 15.

Telefon 15.

Nicolae Oprean
Târgu-Mureș

Ține în deposit: Delicatese
(cașiuri, brânzeturi, unt presat,
conserve, ciocolată și zahari-
cale) slănină, salam precum și
tot felul de alimente conservate
— En gros — En detail —

S u c u r s a l a:
REGHINUL-SĂSESC
Piața Regele Ferdinand No. 57.